

Et spøgelse går gennem Europa

Det klare franske NON og det rungende hollandske NEE får alle kommentatorer til at erklære dyb krise. Det er det også. EU kan leve uden forfatningstraktaten, men det bliver besværligt med 25 medlemslande og endnu mere besværligt når de næste kommer ind. Men krise behøver ikke at være negativ.

Det franske nej er blandingsgods. Den yderste venstrefløj har stemt nej, fordi traktaten ikke gav tilstrækkelig kompetence til EU på det sociale område ("proletarer i alle lande forener eder"). Den yderste højrefløj har stemt nej af nationalistiske årsager. De fleste stemte nej i protest mod regeringen, Chirac og den dårlige franske økonomi. Men den franske selverkendelse spiller også ind. Franskmændene ser nu, at de efter den tyske genforening ikke mere er det største og mest betydende land, men tillige at Frankrig og Tyskland ikke mere kan spille den samme rolle i EU samarbejdet. Den slags ryster den franske nationale selvfølelse. Den eneste rest af Frankrig som stormagt er nu deres plads i FN's Sikkerhedsråd.

Protesten mod den siddende regering minder om de danske tabte afstemninger. Da vi i 1992 fik et nej til Maastricht traktaten havde vi en nedslidt borgerlig regering plaget af Tamilssagen og Socialdemokratiets formandsskifte, og i 2000 udskrev Nyrup folkeafstemningen om vor deltagelse i EUROen i selvforsvar for skandalen omkring de europæiske socialdemokraters forsøg på boykot af Østrig. Det hollandske nej er en protest vokset ud af den nationalistiske bevægelse med Pim Fortuyn som grundlægger, men det er også en frustration over

Holland som medgrundlægger af EU og altid netto ydende medlem får flere og flere problemer med deres indvandrere. Euroen får skylden for store prisstigninger i Holland og det delvist med rette.

Men fælles for de 2 afstemninger er at ja stemmerne overvejende tog stilling til traktaten, medens nejsigerne overvejende protesterede mod den siddende regering. Alle erkender at Europa med de to meget klare afstemningsresultater er i krise. Glemte er Spaniens endnu klarere ja (77 % ja).

Krisen viser først og fremmest afgrunden mellem befolkningerne og Europas politikere, og medierne har en del af ansvaret. Det har været meget svært at trænge igennem med nyheder og meninger - specielt på TV stationernes nyhedskanaler. Men EU er først og fremmest politikernes projekt, ikke befolkningernes, og her bør både politikere og medier sætte ind.

Efter min mening bør processen med ratificering af traktaten fortsætte. Noget tyder på at dette spørgsmål vil blive taget op på topmødet d. 16. - 17. juni. Det er i så fald en voldsom ændring af konsensus. Der er i Det Europæiske Råd en aftale om at ratificeringsproceduren skal køre i alle medlemslande indtil november 2006.

Hvis mindst 20 lande vedtager traktaten, skal den gennemføres, og de lande der forkaster den skal have en særlig ordning.

Tony Blairs udmelding om at opgive traktaten er derfor et brud på aftalen om ratificering, og igen skal EU samarbejdet lide under et indenrigsproblem i et medlemsland.

*Steffen Nørregaard
Frisholtvej 53, Sahl
8850 Bjerringbro*